

Din Napoli, cu dragoste...

Îmi imaginam altfel Napoli, mi-au spus toți prietenii să nu vin pentru că e murdar, cu străzile strâmte, pline de gunoaie, că e periculos, plin de hoți și mafioți care se împușcă în stradă...

Am auzit de atâtea ori cuvintele astea încât nu mă surprinde să le aud, din nou, în timp ce mă plimb prin oraș, cu sora mea și cu o prietenă, venite în vizită, încărcate de planuri de vacanță, de informații turistice, de sfaturi primite din partea altor români, turiști prin Italia, mulți dintre ei ghidați, din păcate, de prejudecăți și stereotipuri și care nu au coborât mai jos de Roma.

De când sunt în Italia nu fac altceva decât să explic italienilor că România nu e suma stereotipurilor cu care sunt obișnuiți să ne descrie țara și pe noi, românii. Pe de altă parte, încerc să le arăt românilor că Napoli nu e nici mai periculos, nici mai murdar și nici mai haotic decât alte metropole ale lumii, dar e, cu siguranță, unul dintre locurile

cele mai fascinante și mai surprinzătoare, care se dezvăluie, însă, doar călătorului curios, ingenuu, necontaminat de prejudecăți. Napoli e unul dintre acele orașe în care un turist nu face o simplă *călătorie geografică*, ci trăiește o experiență de viață autentică, o *călătorie interioară*, pentru care nu are nevoie de hărți sau ghiduri comerciale, ci doar de cele cinci simțuri, pregătite să răspundă tuturor provocărilor.

Așadar, mă plimbam zilele trecute pe străzile orașului și mă

bucuram că turistele, pentru care m-am improvizat ghid, erau cucerite de Napoli, un oraș care nu li se dezvăluia, nicidecum, *așa cum și-l imaginaseră*. Era curat, vesel, haotic (dar un “haos organizat”, cum spun napoletanii), era o explozie de culori, de parfumuri, de arome, un amestec sublim de stiluri arhitectonice, un amalgam armonios de influențe culturale, de evenimente istorice și legende misterioase. Orice stradă, orice piață, orice clădire are istoria ei, atestată documentar, dar explicată prin magie, ezoterism și superstiție, așa cum le place napoletanilor.

Plimbarea noastră prin Napoli a fost, de fapt, o incursiune prin acele locuri despre care nu-ți ajunge o zi întreagă să povestești și ai senzația că tot a mai rămas ceva nespus, cum ar fi, spre exemplu, *Castel dell'Ovo*, cel mai vechi castel din oraș.

Numele lui se datorează unei legende, al cărei protagonist este poetul latin, Virgilio, considerat în Evul Mediu, un adevărat magician, cu puteri taumaturgice, împotriva spiritelor rele, inițiator al primei școli de magie. Încă din anul 300 d.Hr, se narează că orașul ar fi protejat de o aura magică a lui Virgiliu. Se spune că poetul ar fi ascuns, în subteranele castelului, un ou, introdus într-o carafă de apă, închisă într-o colivie de fier, legată de o grindă de stejar. Oul avea scopul să mențină și să susțină din temelii castelul. În cazul în care oul s-ar fi spart, legenda spune că ar fi provocat nu doar dărâmarea castelului, dar și o serie de catastrofe, care ar fi lovit orașul. Nimeni nu a găsit încă oul, iar castelul e în același loc, de peste 1500 de ani!

De la ezoterie la alchimie e doar un pas, de la *Castel dell'Uovo* la *Cappella San Severo* sunt mai mulți pași de făcut, dar spectacolul acestui fost loc de cult, acum muzeu, este înspăimântător de frumos. Prințul

Raimondo di Sangro, numit și *Prințul de San Severo*, este, cu siguranță, cea mai misterioasă figură din cultura europeană, unul dintre cei mai mari alchimiști din secolul al XVIII-lea, chimist, matematician, filosof, magician, astronom, inventator, obsedat de secretul imortalității.

Numele său e legat, în mod indisolubil, de această capelă, și de prezența celor două *mașini anatomice umane*, reprezentate de către un bărbat și o femeie, al căror sistem venos și arterial a fost mumificat, cu ajutorul unui preparat misterios. Conform unei legende macabre, aceste *mașini*

anatomice sunt, în realitate, corpurile a doi slujitori ai prințului, cărora le-a injectat un lichid special, încă în viață, apoi, după moarte, le-a îndepărtat țesuturile superficiale, pentru a sublinia vasele de sânge, nervii și organele interne. Privind scheletul femeii, se poate observa și fătul pe care îl purta în pânțece. Spectacolul este înspăimântător și misterios, nu doar din cauza preciziei cu care este reprodus întregul sistem circulator, dar și datorită conservării perfecte a celor două schelete. Un experiment

lucrărilor geniale ale alchimistului să modifice structura materiei? Așa cum a făcut-o și în cazul sculpturilor realizate aici, din ordinul său, de către sculptorul Giuseppe

Sammartino. Cea mai cunoscută, *Cristo Velato* (Isus cu vâl), este considerată o adevărată capodoperă artistică. În mijlocul capelei apare un giulgiu din marmură transparentă, iar, sub giulgiu, se întrevește o statuie de o naturalețe desăvârșită (atât de perfectă încât simți, parcă, respirația lui Isus), a cărei realizare a rămas un mister pentru cercetători și oameni de știință. Se pare, totuși, că vâlul care acoperă statuia nu e din marmură, ci dintr-o stofă foarte fină, pietrificată, de către prințul *Raimondo di Sangro*, printr-un proces alchimic rămas necunoscut pînă astăzi.

A fost descifrat în schimb, un alt mister, cel al fațadei uneia dintre cele mai frumoase biserici din Napoli, o capodoperă a artei baroce, numită *Chiesa Gesù Nuovo*. Fațada, realizată din piatră vulcanică neagră fațetată, reprezintă partitura unui

concert. Semnele, în aramaică, reprezintă fiecare o notă muzicală. Citite de la dreapta la stânga, de jos în sus, alcătuiesc partitura unui concert de aproape o oră. Un muzicolog maghiar, Lorànt Réz, a transcris acest concert, pentru orgă, intitulat, cum altfel, decât *Enigma*, și l-a interpretat, tocmai în *Biserica Gesù Nuovo*, în 2011.

După atâtea mistere și legende, ascunse în castele, biserici și catacombe, am simțit nevoia să ne întoarcem pe străzile frenetice ale orașului, în mijlocul napoletanilor veseli și gălăgioși, pentru că turistele mele tot mai fascinate de acest

loc, erau curioase să vadă dacă tot ceea ce am scris eu pe blog, [*Despre Napoli și napoletani*](#), era adevărat. Au putut vedea cu ochii lor că, de cele mai multe ori, semaforul e doar un obiect de decor, că pe o motoretă circulă o familie întreagă, că altarele dedicate lui Maradona sunt o realitate și că ampola cu lacrimile sale e

păstrată cu sfințenie, că napoletanii nu sunt niciodată triști, că vorbesc cu voce tare și gesticulează cu vivacitate de parcă s-ar certa tot timpul, că își încep ziua cântând, la o cafea, și o încheie, tot la o cafea, tot veseli. Au văzut vânzătorii ambulanți de poșete de firmă, false, cu marfa lor de contrabandă expusă pe trotuarul care leagă teatrul de operă cel mai vechi din Europa, *Teatrul San Carlo*, de eleganta *Galerie Comercială Umberto I*, și de impunătoarele grădini ale *Palatului Regal*.

Călătoria noastră s-a încheiat la cafeneaua cea mai faimoasă din Napoli, *Gambrinus*, locul preferat al lui Hemingway, Sartre, Oscar Wilde, locul în care, conform tradiției, președintele Italiei, ia micul dejun în prima zi a anului. *Gambrinus* este cafeneaua în care s-a născut, la mijlocul secolului al XIX, obiceiul numit [*il caffè sospeso*](#), *cafeaua suspendată*. Din cauza crizei și a sărăciei, mulți napoletani nu își puteau permite nici măcar o cafea, așa încât cei înstăriți intrau în bar să bea o cafea și plăteau două, una pentru săracul care va intra după ei și, din prag, îl va întreba pe barman: *C'è qualche sospeso?* Astăzi, aproape toate barurile din Napoli au câte o *cafea suspendată*, care își

așteaptă stăpânul.